

Uchwała Nr 94/VI/2023

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach

z dnia 23 lutego 2023 r.

w sprawie uchwały Nr XLIX/353/23 Rady Gminy Kozy z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej w postaci dotacji celowej dla Gminy Wilamowice na wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem oczyszczalni ścieków w Pisarzowicach

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40) **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach u c h w a l a**, co następuje:

§ 1.

Stwierdza się **nieważność** uchwały Nr XLIX/353/23 Rady Gminy Kozy z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej w postaci dotacji celowej dla Gminy Wilamowice na wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem oczyszczalni ścieków w Pisarzowicach z powodu istotnego naruszenia art. 216 ust. 2 pkt 3 i 5 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) w związku z art. 46 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2267) oraz art. 74 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 poz. 40), polegającego na udzieleniu pomocy finansowej jednostce samorządu terytorialnego na zadanie własne Gminy Kozy przekazane wcześniej innej jednostce w drodze porozumienia.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XLIX/353/23 Rady Gminy Kozy z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej w postaci dotacji celowej dla Gminy Wilamowice na wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem oczyszczalni ścieków w Pisarzowicach, wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniu 3 lutego 2023 roku.

W dniu 9 lutego 2023 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach wszczęło postępowanie nadzorcze do ww. uchwały Gminy Kozy. Badanie nadzorcze przeprowadzono na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 23 lutego 2023 r. Posiedzenie przeprowadzono w trybie zdalnym, o terminie którego powiadomiono organy jednostki samorządu terytorialnego z pouczeniem, że w posiedzeniu mają prawo uczestniczyć przedstawiciele podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, co wynika z art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 15^{zzx} ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 2095 z późn. zm.). W posiedzeniu nie uczestniczyli przedstawiciele jednostki samorządu terytorialnego. Przewodniczący Rady Gminy Kozy oraz Wójt Gminy Kozy w odpowiedzi na pismo organu nadzoru wystosowane do jednostki samorządu terytorialnego w trybie art. 88 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40) złożył wyjaśnienia zawarte w piśmie z dnia 21 lutego 2023 r. Badając przedłożoną uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach stwierdziło w nim naruszenie prawa, określone w § 1 niniejszej uchwały. Podstawę do podjęcia przedmiotowej uchwały stanowił opisany poniżej stan faktyczny i prawny sprawy.

Rady Gminy Kozy w dniu 31 stycznia 2023 r. podjęła uchwałę Nr XLIX/353/23. w sprawie udzielenia pomocy finansowej w postaci dotacji celowej dla Gminy Wilamowice na wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem oczyszczalni ścieków w Pisarzowicach. Jako podstawie prawnej podjęcia ww. uchwały wskazano:

- art. 10 ust. 2 w zw. z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40), stanowiące że jednostki samorządu terytorialnego mogą udzielać sobie pomocy finansowej, a do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej,
- art. 216 ust. 2 pkt 5 i art. 220 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) w myśl których wydatki budżetu jednostek samorządu terytorialnego przeznacza się na realizację zadań określonych w innych przepisach, w tym na pomoc finansową dla innych jednostek samorządu terytorialnego, określoną odrębną uchwałą przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego oraz że z budżetu jest można udzielić pomocy finansowej w postaci dotacji celowej.

W §1 ust. 1 podjętej uchwały udzielono Gminie Wilamowice pomocy finansowej w formie dotacji celowej, a w ust. 2 tego paragrafu ustalono jej wysokość na kwotę 800.000 zł oraz wskazano

przeznaczenie na wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem oczyszczalni ścieków w Pisarzowicach. W ust. 3 tego paragrafu ustalono, że szczegółowe regulacje związane z udzieleniem, przeznaczeniem i rozliczeniem dotacji zostaną określone w umowie pomiędzy dotującym a beneficjentem. W kolejnych paragrafach 2 i 3 uchwały powierzono wykonanie uchwały Wójtowi Gminy i uregulowano wejście w życie z dniem jej podjęcia.

Jak wynika z załącznika nr 7 do uchwały budżetowej Gminy Kozy pn. „Planowane kwoty dotacji udzielane z budżetu jednostki samorządu terytorialnego na 2023 rok”, wydatki w kwocie 800.000 zł zaplanowano w dziale 010 – „Rolnictwo i łowiectwo”, rozdziale 01044 – „Infrastruktura sanitacyjna wsi” z opisem „Dotacja celowa przekazana gminie na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego”. Również z wyjaśnień udzielonych w piśmie z dnia 21 lutego 2023 r. (znak KGW.7000.1.2023) wynika, że pomocy finansowej udzielono na zadanie własne Gminy Kozy przekazane na mocy porozumienia Gminie Wilamowice.

Zgodnie z art. 216 ust. pkt 3 i 5 ustawy o finansach publicznych wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego są przeznaczone na realizację zadań określonych w odrębnych przepisach, a w szczególności na: zadania przejęte przez jednostki samorządu terytorialnego do realizacji w drodze umowy lub porozumienia; pomoc rzeczową lub finansową dla innych jednostek samorządu terytorialnego, określoną odrębną uchwałą przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego. W myśl art. 46 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego jednostka samorządu terytorialnego realizująca zadania z zakresu działania innych jednostek samorządu terytorialnego, na mocy porozumień zawartych z tymi jednostkami, otrzymuje od tych jednostek dotacje celowe w kwocie wynikającej z zawartego porozumienia, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Zgodnie z art. 74 ust. 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym gminy mogą zawierać porozumienia międzygminne w sprawie powierzenia jednej z nich określonych przez nie zadań publicznych. Gmina wykonująca zadania publiczne objęte porozumieniem przejmuje prawa i obowiązki pozostałych gmin, związane z powierzonymi jej zadaniami, a gminy te mają obowiązek udziału w kosztach realizacji powierzonego zadania.

Zdaniem Kolegium Izby z przytoczonych powyżej przepisów wynika zasadnicza różnica pomiędzy wsparciem innej jednostki samorządu terytorialnego poprzez udzielenie pomocy finansowej, a przekazaniem środków w ramach porozumienia. Pomoc finansowa na rzecz innej jednostki samorządu terytorialnego nie jest formą realizowania przez jednostki samorządu terytorialnego wspólnego zadania a jedynie wsparciem dla innej jednostki realizacji jej zadania własnego. W tym jednak przypadku Gmina Kozy w drodze porozumienia międzygminnego

powierzyła realizację zadania Gminie Wilamowice, która przejęła prawa i obowiązki związane z jego realizacją, w związku z czym ta pierwsza zobowiązana jest do udziału w kosztach realizacji powierzonego zadania zgodnie z zawartym porozumieniem. W braku zaś odpowiednich postanowień porozumienia międzygminnego należy dokonać jego aktualizacji.

Biorąc pod uwagę powyższe, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, działając na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 oraz art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, w związku z art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym uchwaliło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w terminie trzydziestu dni od dnia jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium

Daniel Kołodziej